

Lastensuojelun

sosiaalityöntekijöiden työssä pysyminen ja työhyvinvointi

Emmi Santala
Sosiaalityön käytäntötutkimus
Sosiaalityö
Helsingin yliopisto
Tammikuu 2019

TUTKIMUKSEN KONTEKSTI

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus on muihin kollegoihinsa verrattuna koko maassa suurta, ja esimerkiksi syksyllä 2018 valmistuneen väitöstutkimuksen mukaan muun muassa burnoutin ja sekundaarisen traumaattisen stressin kokeminen ovat nimenomaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä yleisempiä kuin kollegoilla muunlaisissa sosiaalityön tehtävissä (Baldschun 2018).

Samanaikaisesti kunnissa ympäri Suomen työskentelee pitkäaikaisia sekä vähemmän aikaa työssä olleita sosiaalityöntekijöitä, jotka voivat työssään hyvin ja haluavat jatkaa työskentelyä nimenomaan lastensuojelun parissa.

Tämä käytäntötutkimus on toteutettu yhteistyössä yhden Etelä-Suomessa sijaitsevan kunnan kanssa. Haastattelujen sosiaalityöntekijöiden anonymiteetin säilymisen vuoksi päädyin olemaan mainitsematta kunnan nimeä valmiissa raportissa ja tässä posterissa.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kokemuksia työssä pysymisestä, siinä viihtymisestä ja työhyvinvoinnista, sekä heidän ajatuksiaan siitä, mitä työnantajan tulisi ottaa huomioon näissä asioissa.

Tutkimuskysymyksinäni ovat:

- 1) Millaisia kokemuksia lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä on työssään pysymisestä ja siinä viihtymisestä?
- 2) Mitä asioita sosiaalityöntekijöiden mukaan työnantajan tulisi ottaa huomioon työssä viihtymiseen ja työhyvinvointiin liittyen?

AINEISTO JA ANALYYSI

Haastattelin tätä tutkimusta varten neljää lastensuojelun sosiaalityöntekijää, jotka olivat työskennelleet keskenään hyvin eri pituisia aikoja tässä etelä-

suomalaisessa kunnassa. Kukaan heistä ei ollut työskennellyt lastensuojelussa missään toisessa kunnassa. Nauhoitettua haastatteluaineistoa kertyi yhteensä 3h 45 min eli vajaan tunnin yhtä henkilöä kohden. Yksilöhaastatteluja tein kaksi kappaletta sekä yhden parihaastattelun, jossa molemmat haastateltavat käyttivät puheenvuoroja suurinpiirtein saman verran. Analyysimenetelmänä käytän laadullista sisällönanalyysia.

TULOKSET

Haastattelut muodostuivat seuraavista teemoista, joiden alle muodostuneet alateemat ovat sisällönanalyysin perusteella muodostettuja.

- 1) Työn kuormitustekijät ja hyvinvoinnin riskit. Tässä teemassa korostuvat erityisesti mahdollinen tuen puute sekä työn hallinnan haasteet.
- 2) Työn antoisa puoli ja hyvinvointia tukevat tekijät. Tässä teemassa korostuvat niin työntekijän arvostaminen kuin koko työyhteisön tuki.
- 3) Työssä jatkaminen. Lastensuojelutyössä halutaan erityisesti pysyä työn merkityksellisyyden vuoksi, mutta mahdollisuus itse vaikuttaa esimerkiksi omiin työaikoihin ja kelenterinhallintaan nostettiin tärkeiksi.
- 4) Työnantaja ja esimiehet. Kuntaa pidetään toisaalta luotettava työnantajana, jossa on matala hierarkia ja vaikutusmahdollisuuksia etenkin oman työalan ja -yhteisön sisällä, mutta toisaalta työntekijät kokivat, että isoissa päätöksissä työntekijöitä kuullaan vain muodon vuoksi ja vasta silloin, kun päätökset on jo tehty. Esimiehiä kiiteltiin siitä, että työssä on aidosti mahdollisuus käydä keskusteluja lähes milloin vain. Myös esimiesten kannustusta ja kehitysmuonnteisyyttä pidettiin erittäin hyvänä asiana.

IDEAT KEHITTÄMISEEN

Sosiaalityöntekijät toivoivat parempaa alkuvaiheen perehdytystä ja tukea sekä parempia kehittymismahdollisuuksia valmistuneille ja pitkään työssä olleille työntekijöille.

He eivät olleet erityisen tyytymättömiä tämän hetkiseen palkkaukseensa, mutta toiveena heillä on palkkauksen säännöllinen tarkastelu.

Lisäksi he toivovat kunnalta muidenkin työsuhde-etujen vertailua naapurikuntiin eli kunnan kilpailukykyyn tehostamista.

Tärkeänä pidetään myös käytettävyydeltään hyviä tietojärjestelmiä, joiden kanssa ei mene turhaa työaikaa, sekä helpompia ratkaisuja asiakastyön tilastointiin.

Ylimääräisistä työtehtävistä vapauttaminen, jotta voi käyttää aikaa enemmän asiakastyöhön.

Sosiaalityöntekijät toivoivat sisäilmaltaan puhtaita työtiloja, jotta sairastumista ei tarvitsi pelätä, sekä ergonomisia ratkaisuja esimerkiksi työpöytiin ja -tuoleihin.

Työn tekemisen ehdot ja työolot täytyvät sosiaalityöntekijöiden mukaan olla kunnossa, jotta esimerkiksi uudet työntekijät jäisivät työhön eivätkä pitkäaikaiset työntekijät suunnittelisi siirtymistä muualle.

Vaikka kuntaa toisaalta pidettiin luotettavana ja suhteellisen matalahierakkisena, työntekijät toivoisivat lisää vaikutusmahdollisuuksia etenkin isommissa päätöksissä. Pienempiin päätöksiin ja erilaisiin uusiin ideoihin he kokevat kunnan suhtautuvan myönteisesti.

LÄHTEET

Baldschun, Andreas (2018) The Occupational Well-being of Child Protection Social Workers: Theoretical Conceptualization and Empirical Investigations Among Finnish Statutory Social Workers. Dissertations in Social Sciences and Business Studies. Kuopio: University of Eastern Finland.